

ÖZET

YÖNETİCİLERİN LİDERLİK STİLLERİNİN ORTAOKULLARDA GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLERİN PERFORMANSINA ETKİSİ

Sultan CAN

Yüksek Lisans, Eğitim Yönetimi ve Planlaması

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Demet ZAFER GÜNEŞ

Haziran, 2022

Bu araştırmanın amacı, yöneticilerin dönüşümcü, öğretimsel, kültürel, vizyoner ve etik liderlik stillerinin ortaokulda görev yapan öğretmenlerin performansına etkisini belirlemektir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini 2021-2022 eğitim öğretim yılından İstanbul ili Küçükçekmece ilçesinde devlet ortaokulunda görev yapan 2194 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini basit seçkisiz örnekleme yöntemi ile seçilen 318 öğretmen oluşturmaktadır. Bulguların toplanmasında “Demografik Bilgi Formu”, “Liderlik Stilleri Ölçeği” ve “Öğretmen Performans Ölçeği” kullanılmıştır. Verilerin analizinden önce verilerin normal dağılıp dağılmadığına bakılmış, veriler normal dağılım gösterdiği için parametrik testler uygulanmıştır. Verilerin analizinde frekans, yüzde, ortalama, minimum, maksimum, standart sapma, t testi, tek yönlü varyans analizi, korelasyon ve basit doğrusal regresyon kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda öğretmenlerin dönüşümcü, öğretimsel, kültürel, vizyoner ve etik liderlik alt boyutlarında görüşlerinin katılıyorum düzeyinde olduğu belirlenmiştir. Yöneticilerin liderlik stillerine ilişkin öğretmen görüşlerinin cinsiyet, medeni durum ve branş değişkeni bakımından farkın olmadığı belirlenmiştir. Yaş, mesleki kıdem, görev yapılan okuldaki hizmet süresi değişkeni bakımından liderlik stilleri ölçeği alt boyutlarında anlamlı farklılık bulunduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerin performans ölçeği geneli için görüşlerinin yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Öğretmen performansının; cinsiyet, mesleki kıdem, görev yapılan okuldaki hizmet süresi ve branş değişkeni bakımından istatistiki açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği belirlenmiştir. Yaş ve medeni durum değişkeni bakımından performans ölçeği ve bazı alt boyutlarında öğretmenlerin verdikleri cevapların ortalamaları arasında anlamlı fark olduğu belirlenmiştir. Liderlik stilleri ve öğretmen performansı arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Ayrıca liderlik

stilllerinin, öğretmen performansının anlamlı bir yordayıcısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Liderlik Stilleri, Dönüşümcü Liderlik, Öğretimsel Liderlik, Kültürel Liderlik, Vizyoner Liderlik, Etik Liderlik, Öğretmen Performansı

ABSTRACT

THE EFFECT OF SCHOOL PRINCIPAL LEADERSHIP STYLES ON THE PERFORMANCE OF SECONDARY SCHOOL TEACHERS

Sultan CAN

Master's Thesis, Educational Administration and Supervision

Supervisor: Dr. Demet ZAFER GÜNEŞ

June, 2022

The purpose of this research is to determine the effects of the transformational, instructional, cultural, visionary and ethical leadership styles of administrators on the performance of secondary school teachers. Relational survey model, one of the quantitative research methods, was used in the research. The population of the research consists of 2194 teachers working in public secondary school in Küçükçekmece district of Istanbul province in the 2021-2022 academic year. The sample of the study consists of 318 teachers selected by simple random sampling method. "Demographic Information Form", "Leadership Styles Scale" and "Teacher Performance Scale" were used to collect the findings. Before the analysis of the data, it was checked whether the data were normally distributed, and parametric tests were applied since the data showed a normal distribution. Frequency, percentage, mean, minimum, maximum, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance, correlation and simple linear regression were used in the analysis of the data.

As a result of the research, it was determined that the views of the teachers in the transformational, instructional, cultural, visionary and ethical leadership sub-dimensions were at the level of agree. It was determined that there was no difference between the teachers' views on the leadership styles of the administrators in terms of gender, marital status and branch variable. It was determined that there was a significant difference in the sub-dimensions of the leadership styles scale in terms of age, professional seniority, and length of service at the school. It was determined that teachers' opinions about the performance scale were at a high level. Teacher performance; It was determined that there was no statistically significant difference in terms of gender, professional seniority, length of service at the school and branch variable. It was determined that there was a significant difference between the averages of the answers given by the teachers in the performance scale and some of

its sub-dimensions in terms of age and marital status. A positive and significant relationship was found between leadership styles and teacher performance. In addition, it was concluded that leadership styles were a significant predictor of teacher performance.

Keywords: Leadership Styles, Transformational Leadership, Instructional Leadership, Cultural Leadership, Visionary Leadership, Ethical Leadership, Teacher Performance